

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3112/2024
06.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Мирјане Андријашевић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Радуловић, адвокат са ..., против туженог ЈП „Пошта Србије“ Београд, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1240/24 од 11.07.2024. године, у седници већа одржаној 06.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1240/24 од 11.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 439/23 од 28.03.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је поништено као незаконито решење директора туженог број ...-.../... од 25.05.2016. године и обавезан тужени да тужилу врати на рад, у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 283.500,00 динара, са затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1240/24 од 11.07.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Ужицу П1 439/23 од 28.03.2024. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да се поништи као незаконито решење директора туженог број ...-.../... од 25.05.2016. године и да се обавезе тужени да тужилу врати на рад, па је обавезана тужилца да туженом накнади парничне трошкове у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 18/20 и 10/23 – други закон) - у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на радном месту ... поште Дана 29.12.2015. године, пред сам крај радног времена, инструктор РРЈ „Ужице, Шабац, Ваљево“ је у присуству инспектора МУП ПС Чајетина извршио изненадни преглед главне благајне по платном промету наведене поште и утврдио мањак новчаних средстава од укупно 69.310,91 динар, који је тужила након извесног времена у присуству ових лица попунила. У извештају о мањку од 30.12.2015. године, констатовано је да је по изјави ... АА (тужиле) до мањка дошло услед погрешног бројања, односно исплате новца са њеног текућег рачуна, затим, да је у пошти затечено лице у делу намењеном поштарима и да је то лице конзумирало алкохол заједно са тужиљом, да је просторија била задимљена од дуванског дима, као и да је на столу управника затечена сума новца ван касе главне благајне. Тужени је дана 25.05.2016. године донео побијано решење због повреде радних обавеза утврђених чланом 179. став 2. тачка 5) Закона о раду у вези члана 101. тач. 7) и 12) Колективног уговора за Јавно предузеће „Пошта Србије“, које је тужила учинила тако што се није придржавала, односно није спроводила прописане и наложене мере за безбедан и здрав рад и што је проузроковала благајнички мањак несавесним радом, као и због непоштовања радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 4) Закона о раду због употребе алкохола у току радног времена који може да има утицај на обављање посла. Наведено решење тужила је примила дана 30.05.2016. године, с тим да јој је тужени претходно доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се тужила благовремено изјаснила 26.01.2016. године, те доставила мишљење синдиката. У изјашњењу је потврдила да су критичном приликом у просторијама поште у ... биле две особе, и то бивши (пензионисани) радник поште и њена снаха која је чекала у простору за кориснике, као и да је прегледом главне благајне пронађен мањак новчаних средстава од 69.310,91 динар, за који је објаснила да је до тог мањка дошло њеном грешком, јер је приликом исплате износа од 164.700,00 динара са свог текућег рачуна погрешно избројала и одвојила новац који је дала супругу, да је одмах схватила да је погрешила и ради тога је извадила новац из фиоке у намери да га преброји и провери стање у каси, али је у том тренутку ушао инспектор, а по њеном позиву супруг је вратио новац. Тужили је било познато да стање благајне мора да буде уредно и да се слаже са извршеним прометом, као и да је дужна да уколико се у благајни појави вишак или мањак то пријави претпостављеном, тако да у 15,00 часова, када се завршава смена, стање мора да буде „чисто“. Из Дунав добровољног пензијског фонда, тужили је по уговору исплаћен износ од 166.371,22 динара на текући рачун.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле, налазећи да је тужени послодавац у формалном смислу испоштовао одредбе Закон о раду везане за отказ уговора о раду, али да се квалификација повреде радне обавезе на коју се тужени у својим актима позива, уважавајући околности конкретног случаја, не може оценити као повреда радне обавезе која за последицу може имати отказ уговора о раду тужили, као и да тужени није доставио доказ на своје наводе да непоштовање његових одлука везних за Закон о заштити становништва од изложености дуванском диму за последицу има повреду радне дисциплине и отказ уговора о раду.

Супротно, другостепени суд је оценио да првостепени суд на напред утврђено чињенично стање није правилно применио материјално право, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је правилно рад тужиле у конкретном случају оквалификован као несавестан рад и скривљена повреда радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду у вези члана 101. тач. 7) и 12)

Колективног уговора туженог, уз оцену да степен кривице није опредељујући услов за примену отказног разлога из члана 179. став 2. Закона о раду. У односу на отказни разлог из члана 179. став 3. тачка 4) Закона о раду другостепени суд је, прихватајући у том делу становиште првостепеног суда, нашао да тужени послодавац у конкретном случају није доказао оправданост разлога који се односи на понашање тужиле, и то: да је тужиле дошла на рад под дејством алкохола и других опојних средстава, односно да је употребљавала алкохол или друга опојна средства у току радног времена, а које има и може да има утицај на обављање послова, односно да је алкохол користила у току радног времена. Закључујући да је за законитост акта којим је радни однос престао довољно да у поступку буде доказана законитост једног отказног разлога (у ситуацији када је запосленом радни однос престао из више отказних разлога), оценио је да је побијано решење законито, а последично и да је неоснован захтев тужиле на враћање на рад, имајући у виду акцесорни карактер тог захтева.

Према оцени Врховног суда, другостепени суд је на утврђено чињенично стање правилно применио материјално право доносећи побијану одлуку, а за своју одлуку дао је довољне и јасне разлоге, које прихвата и овај суд.

Према одредби члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Према ставу 3. тачка 4) истог члана, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то због доласка на рад под дејством алкохола или других опојних средстава, односно употребе алкохола или других опојних средстава у току радног времена, које има или може имати утицај на обављање посла.

Одредбама члана 101. Колективног уговора за Јавно предузеће „Пошта Србије“ („Службени гласник РС“, бр. 14/15 и 28/16), предвиђено је да поред законом прописаних повреда радних обавеза, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини, између осталих, следеће повреде радних обавеза: непридржавање, односно неспровођење прописаних и наложених мера за безбедан и здрав рад (тачка 7); проузроковање благајничког мањка несавесним радом (тачка 12).

Чланом 14. став 1. тачка 1) Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму („Службени гласник РС“, број 30/10), прописано је да лице које је задужено за контролу забране пушења дужно је да надгледа и контролише забрану пушења, у складу са тим законом.

У конкретном случају, према оцени Врховног суда, образован је отказни разлог прописан чланом 179. став 2. тачка 5) Закона о раду, тако да је тужени послодавац донео законито решење о отказу уговора о раду. Тужиле је својом кривицом учинила повреде радне обавезе утврђене одредбама члана 101. тач. 7) и 12) Колективног уговора туженог, будући да је, иако упозната са процедурама туженог у вези са благајничким и рачунским пословањем и поступањем са готовином, проузроковала благајнички мањак утврђен контролом критичног дана, а као одговорно лице задужено за контролу забране пушења код туженог није спровела мере за безбедан и здрав рад, у складу са чланом 14. Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму. Наведеном решењу туженог, претходило је достављање упозорења тужиле о постојању разлога за отказ, у складу са обавезом послодавца која је прописана чланом 180. Закона о раду, чиме је тужиле омогућено право на одбрану. Како је тужиле законито престао радни однос, нису испуњени услови из члана 191. став 1. Закона о раду за враћање тужиле на рад, имајући у виду акцесорни карактер тог захтева.

Неосновани су ревизијски наводи којима се указује да у овом случају нису испуњени услови за отказ уговора о раду, јер је природа утврђене повреде радне обавезе довољан разлог за отказ уговора о раду тужиљи.

Следом изложеног, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**